

The Chapter (continued)

1. Midrash, Sifri Devarim 306

דבר אחר "האזינו השמים" לפי שהיה משה קרוב לשמים לפיכך אמר "האזינו השמים", ולפי שהיה רחוק מן הארץ אמר "ותשמע הארץ אמרי פי". בא ישעיה וסמך לדבר "שמעו שמים" שהיה רחוק מן השמים, "והאזינו ארץ" שהיה קרוב לארץ...
 והכמים אומרים אין הדבר כן אלא בזמן שבאים העדים ומעידים אם נמצאו דבריהם מכוונים כאחד עדותם קיימת ואם לאו אין עדותם קיימת, כך אילו אמר משה "האזינו השמים" ושתק היו שמים אומרים "לא שמענו אלא בהאזנה", ואילו אמר "ותשמע הארץ אמרי פי" היתה הארץ אומרת לא שמעתי אלא בשמיעה, בא ישעיה וסמך לדבר "שמעו שמים והאזינו ארץ" ליתן האזנה ושמיעה לשמים והאזנה ושמיעה לארץ.

Alternatively: "Lend an ear, Heavens" – Because Moshe was near the heavens, he said, "Lend an ear, Heavens," and because he was distant from the earth he said, "And the earth will listen to the declarations of my mouth." Yeshayah came and *samach* to say "Listen, Heavens," for he was distant from the Heavens, "And lend an ear, earth," for he was near the earth...

And the Sages said it is not so. Rather, when witnesses come to testify, if their words match then their testimony is upheld, and otherwise it is not upheld. Thus, had Moshe said, "Lend an ear, Heavens" and been silent, the Heavens could have said, "We only lent an ear," and had he said, "And the earth will listen to the declarations of my mouth," the earth could have said, "I only listened." Yeshayah came and *samach* to say, "Listen, Heavens, and lend an ear, earth," to apply lending an ear and listening to the Heavens, and lending an ear and listening to the earth.

2. The witnesses Devarim 4:26, Devarim 30:19

3. Midrash, Sifri Devarim 306

ד"א "האזינו השמים" משל למלך שמסר את בנו לפידגוג להיות יושב ומשמרו אמר אותו הבן כסבור אבה שהועיל כלום שמסרני לפידגוג עכשיו הרני משמרו כדי שיאכל וישתה וישן ואלך אני ואעשה צרכי. אמר לו אביו אף אני לא מסרתך לפידגוג אלא שלא יהא מזיזך. כך אמר להם משה לישראל שמא אתם סבורים לברוח מתחת כנפי שכינה או לזוז מעל הארץ...

ד"א "האזינו השמים ואדברה", אמר לו הקב"ה למשה אמור להם לישראל הסתכלו בשמים שבראתי לשמשכם שמא שינו את מדתם או שמא אמר גלגל חמה איני עולה מן המזרח ומאיר לכל העולם כולו... הסתכלו בארץ שבראתי לשמשכם שמא שינתה את מדתה שמא זרעתם בה ולא צמחה או שמא זרעתם חטים והעלת שעורים או שמא אמרה פרה זו איני דשה ואיני חורשת היום...

ד"א "האזינו השמים", היה רבי בניה אומר בזמן שאדם מתחייב בדין אין פושטים בו יד תחלה אלא עדין שנא' (דברים יז ז) יד העדים תהיה בו בראשונה... ד"א "האזינו השמים" שלא עשו ישראל מצות שניתנו להם מן השמים, ואלו הן מצות שניתנו להם מן השמים עבור שנים וקביעות חדשים שנאמר (בראשית א יד) והיו לאותות ולמועדים ולימים ושנים, "ותשמע הארץ", שלא עשו מצות שניתנו להם בארץ ואלו הן מצות שניתנו להם בארץ לקט שכחה ופיאה תרומה ומעשרות שמטים ויובלות....

Alternatively: "Lend an ear, Heavens" – Compare it to a king who gave his son to a tutor, to sit and watch him. The son said: Father thinks he has accomplished something by giving me to a tutor! Now I will watch him, so that [I will see when] he will eat, drink and sleep, and I will go do what I want. His father told him, "I have only given you to a tutor who would not leave you." So Moshe told Israel: In case you think to flee from beneath the shelter of the Shechinah or to leave the land...

Alternatively: "Lend an ear, Heavens, and I will speak" – Gd told Moshe: Tell Israel: Look at the heavens I created to serve you; have they ever changed their conduct, or has the Sun perhaps said, 'I will not rise in the east and illuminate the entire world'... Look at the land I created to serve you; has it ever changed its conduct, have you planted and it did not sprout, or have you planted wheat and barley grew, or has a cow said, 'I will not thresh and I will not plow today'...

Alternatively: "Lend an ear, Heavens" – Rabbi Benayah said: When one is judged guilty, only the witnesses strike him first, as in Devarim 17:7, "The hand of the witnesses shall strike him first"...

Alternatively: "Lend an ear, Heavens" – For Israel has not fulfilled the mitzvot given to them from heaven. These are the mitzvot given to them from heaven: Intercalating years, setting months, as in Bereishit 1:14. "And the earth will listen" – For they did not fulfill the mitzvot given to them in the land. These are the mitzvot given to them in the land: *leket*, *shichichah*, *peah*, *terumah*, *maaser*, *shemittah*, *yovel*...

4. Talmud, Chagigah 6a

רב הונא כי מטי להאי קרא "יראה (שמות כג:יז)" "יראה (א:יב)" בכי, אמר עבד שרבו מצפה לו לראותו יתרחק ממנו.

When Rav Huna arrived at this verse, "shall be seen (Shemot 23:17)" "shall be seen (Yeshayah 1:12)", he would cry, saying, "Should a slave whose master anticipates seeing him [now] be distanced from Him?!"

Yeshayah's Opening Message

5. Mechilta d'Rabbi Yishmael Beshalach 7

"בשנת מות המלך עזיהו וגו'" (ישעיה ו א) זה היה תחלת הפרשה ולמה נכתב כאן לפי שאין מוקדם ומאוחר בתורה.
"In the year of the death of King Uziahu (6:1)" – this is the start of the section. Why was it written here? Because there is no chronological order in the Torah.

6. Radak to Yeshayah 6:1

תרגם יונתן בשתא דאתנגע בה מלכא עזיהו, והוא כשנכנס להקטיר קטרת בהיכל והצרעת זרחה במצחו, ויש לפרש מיתה ממש, ולפירוש הזה לא יהיה זה תחילת נבואתו ומה שספר השנה שראה זאת המראה לפי שבמותו הרעו העם
Yonatan translated "In the year when King Uziahu was afflicted," which is when he entered to burn incense in the *heichal* and *tzaraat* burned on his forehead. One could explain it as actual death, and within this explanation this was not the start of his prophecy, and the stating of the year when he saw this vision was because when Uziahu died, the nation began to sin.

7. Midrash, Shemot Rabbah 1:34

"וימת מלך מצרים" - שנצטרע והמצורע חשוב כמת שנאמר (במדבר יב) אל נא תהי כמת, ואומר (ישעיה ו) בשנת מות המלך עזיהו
"And the king of Egypt died" – He developed *tzaraat*, and the *metzora* is viewed as one who is dead, as Bamidbar 12 says, "Let [Miriam] not be as one who is dead" and Yeshayah 6 says, "In the year when King Uziahu died."

8. Chronicles II 26:21

The major message: Fix your social interactions first

9. Talmud, Yoma 9b

מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני שלשה דברים שהיו בו: עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים. עבודה זרה דכתיב... אבל מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצוות וגמילות חסדים מפני מה חרב? מפני שהיתה בו שנאת חנם... "רשעים היו אלא שתלו בטחונם בהקב"ה" - אתאן למקדש ראשון דכתיב "ראשיה בשחד ישפטו וכהנייה במחיר יורו ונביאיה בכסף יקסמו ועל ד' ישענו לאמר 'הלא ד' בקרבנו לא תבוא עלינו רעה'. (מיכה ג:יא)" לפיכך הביא עליהן הקב"ה שלש גזרות כנגד שלש עבירות שבידם... ובמקדש ראשון לא הוה ביה שנאת חנם? והכתיב "מגורי אל חרב היו את עמי, לכן ספק אל ירך, (יחזקאל כא:יז)" ואמר רבי אלעזר אלו בני אדם שאוכלין ושותין זה עם זה ודוקרין זה את זה בחרבות שבלשונם! ההיא בנשיאי ישראל הואי דכתיב (שם) "זעק והילל בן אדם כי היא [=החרב] היתה בעמי" ותניא "זעק והילל בן אדם' יכול לכל? תלמוד לומר היא בכל נשיאי ישראל."

Why was the first Temple destroyed? Because of three things: Idolatry, immorality and bloodshed. Idolatry as it is written... But in the second Temple, when they were involved in Torah, mitzvot and acts of generosity, why was it destroyed? Because there was baseless hatred... "They were wicked, but they put their faith in Gd" – this refers to the first Temple, regarding which Michah 3:11 says, "Their heads judge for bribes, and their kohanim rule for a price, and their prophets use sorcery for money, and they rely on Gd, saying, 'Isn't Gd in our midst? Evil will not befall us.'" Therefore Gd brought upon them three decrees, for their three sins... But was there not baseless hatred in the first Temple? Ezekiel 21:17 says, "[Cry out and wail, son of man, for it was upon My nation, it was in all of the leaders of Israel,] My nation was gathered to the sword, therefore, strike your thigh!" And Rabbi Elazar said: These are people who eat and drink with each other, and stab each other with the swords of their tongues! This was regarding the leaders of Israel, as it is written, "Cry out and wail, son of man, for it was upon My nation," and it was taught, "'Cry out and wail, son of man,' I might think for everyone? Thus it teaches, 'in all of the leaders of Israel.'"

An anti-korban polemic?

10. Rambam, Moreh Nevuchim 3:32

Many prophetic books contain rebukes of people for their great efforts and attachment to bringing offerings... Samuel said, "Does Gd want offerings as He wants people to listen to the Divine Voice?" Isaiah said, "Why would I want your masses of offerings?" Jeremiah said, "I did not speak to your ancestors and I did not command them, on the day I took them out of Egypt, regarding offerings. I instructed them this: Listen to My voice and I will be your Gd and you will be My nation."... The primary intent is for you to perceive Me and not serve others, and I will be your Gd and you will be My nation. This was the goal of the command to bring offerings and focus upon the House... and you came and cancelled the ends and attached yourselves to the means.